

PSYCHOLÓGIA A MEDICÍNSKA KOMUNIKÁCIA

okruhy na skúšku z predmetu

1. psychiatrická klinika, Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

1. Psychológia - náplň odboru, vnútorné členenie

Definícia a predmet psychológie, história psychológie, jej členenie, situácia v psychológii na Slovensku

2. Základné aplikačné oblasti psychológie

Aplikovaná psychológia, lekárska psychológia, klinická psychológia, metodológia

3. Biologický základ psychiky

Dedičnosť, neuroanatómia a neurofyziológia mozgu

4. Psychický vývin

Ontogenéza ľudskej psychiky, mechanizmy vývinu, periodizácia psychického vývinu, ohrozenie psychického vývinu

5. Vnímanie a vedomie

Senzorické procesy, druhy vnímania, vedomie a stavy zmeneného vedomia

6. Myslenie, reč, pamäť a učenie

Myslenie, predstavy a reč, pamäť, učenie

7. Emócie a motivácia

Emócie a ich vlastnosti, teórie strachu a agresie, motivácia, potreby, záujmy, postoje a hodnoty

8. Sociálne správanie

Jednotlivec a skupina, sociálny vplyv, komunikácia, asertivita, sociálne presvedčenia a postoje

9. Osobnosť

Definície, charakteristiky osobnosti, kritériá normality, prístupy k teóriám

10. Typológia osobnosti

Staroveké a moderné typológie osobnosti

11. Psychoanalytická a psychodynamické teórie osobnosti

Hlbinná psychológia, Freudova psychoanalytická teória, individuálna psychoanalýza, analytická psychológia, súčasné smery

12. Nevedomie a význam nevedomých psychických procesov

Vedomie a nevedomie, hypnóza, sny

13. Základné skupiny zmien duševného zdravia

Psychopatologická diagnostika, základné pojmy psychopatológie, kategorizácia psychických porúch podľa MKCH-10 a DSM-5

14. Poruchy osobnosti, charakteristika špecifických porúch osobnosti

Psychopatia, sociopatia, diagnostické kritériá, základné okruhy a ich deskripcia, terapia

15. Ochorenie a jeho bio-psycho-sociálne príčiny

Zdravie, psychické zdravie, psychohygienu, modely prístupu ku zdraviu a chorobe, pozitívna psychológia

16. Psychologické vyšetrenie a princípy merania v psychológii

Psychometria, prístupy k získavaniu údajov, metódy a etapy vyšetrenia, etické princípy

17. Psychodiagnostika a základné psychodiagnostické metódy

Klinické postupy a metódy, psychologické testy, výkonové testy, osobnostné testy, škály

18. Dotazníkové a projektívne metódy hodnotenia osobnosti

Dotazníky, projektívne testy

19. Inteligencia, inteligenčné testy, prejavy zníženej úrovne intelektových schopností

Inteligencia, meranie IQ, mentálna retardácia, neuropsychologická rehabilitácia, emocionálna inteligencia

20. Psychoterapia

Definícia, účinné faktory, formy psychoterapie

21. Smery psychoterapie

Ciele a metódy jednotlivých smerov, behaviorálna, racionálna, sugestívna, abreaktívna, relaxačná, nácviková, psychoanalytická, interpersonálna, gestalt, rogerovská a systemická psychoterapia, psychoterapia v somatických odboroch

22. Hypnóza a autogénny tréning

Hypnóza, hypnabilita, hypnotické javy, štádiá hypnózy, autogénny tréning, aplikácie v praxi

23. Zásady krízovej intervencie, psychologická prvá pomoc v kríze

Psychická kríza, symptomatológia, krízová intervencia, formy intervencie

24. Psychická záťaž, konflikt, frustrácia a deprivácia

Psychická záťaž, konflikty, frustrácia, deprivácia

25. Problematika stresu, teórie, dôsledky stresu na psychiku

Etiológia, charakteristiky stresovej reakcie, psychické následky stresovej reakcie, zvládanie stresovej reakcie, copingové stratégie

26. Neurofyziológia stresu

Definície stresu, teórie stresu

27. Problematika „burnout“ syndrómu

Definícia syndrómu vyhorenia, etiológia, priebeh, symptomatológia, terapia

28. Obranné mechanizmy

Definícia, skotomizácia, racionalizácia, identifikácia, projekcia, únik a ďalšie

29. Duševná hygiena

Definícia psychohygieny, základné postupy v ochrane psychického zdravia

30. Prostriedky zvládania záťažových životných situácií

Odolnosť voči záťaži, salutogenetické faktory, psychohygiena vysokoškolača, starostlivosť o seba v profesii lekára

31. Problematika negatívnych emócií v medicíne

Definícia afektivity, strach a úzkosť, hnev a agresia, smútok a depresia, zvládanie negatívnych afektov

32. Psychológia v zdravotníctve

Uplatnenie psychológie v zdravotníctve, úlohy lekárskej psychológie

33. Autoplastický obraz choroby

Zložky obrazu choroby, okolnosti prežívania choroby, predstavy pacienta a medicínska gramotnosť

34. Vzťah lekár - pacient, princípy verbálnej a neverbálnej komunikácie

Modely vzťahu medzi lekárom a pacientom, efektívna komunikácia, verbálna komunikácia, neverbálna komunikácia v medicíne

35. Lekárske chyby, iatropatogénia a profesionálna psychická deformácia

Deskripcia, rozdelenie, zdroje, premenné profesionálnej deformácie

36. Psychológia zdravotníckeho pracovníka, osobnosť lekára

Prístupy ku pacientom, komunikačné zručnosti, osobnostné predpoklady pre výkon profesie

37. Postoje a reakcie chorého na chorobu

Účelový postoj, simulácia, disimulácia, agravácia a iné

38. Psychológia zdravotníckeho prostredia a psychológia hospitalizácie

Psychológia v ambulancii a počas hospitalizácie, hospitalizmus, potreby pacientov

39. Problematika bolesti a jej zvládanie

Definície bolesti, aspekty bolesti, prejavy, delenia bolestivých stavov, psychologické zvládanie bolesti

40. Psychologické aspekty farmakoterapie

Placebo efekt, nocebo efekt, postoje pacientov ku farmakoterapii

41. Problematika psychosomatických ochorení

Úloha emócií, rizikové faktory, osobnostné črty, správanie ako životný štýl

42. Psychologická problematika v kardiológii, pneumológii a ortopédii

Pacient internej medicíny a kardiológie, pneumológie, ortopédie

43. Psychologická problematika v chirurgii a plastickej chirurgii, reumatológii, gynekológii a pôrodnictve

Pacient chirurgie a plastickej chirurgie, reumatológie, gynekológie a pôrodnictva

44. Psychologická problematika v onkológii

Definícia psychoonkológie, rizikové faktory, prežívanie a správanie onkologického pacienta, terapia, rakovina u detí

45. Psychologická problematika pacientov so zdravotným postihnutím

Pacienti s telesným postihnutím, s poruchami sluchu, s poruchami zraku, s poruchami reči, s mentálnou retardáciou a duševnými poruchami, zásady medicínskej komunikácie

46. Psychologická problematika detského pacienta

Stres dieťaťa pri návšteve lekára, hospitalizmus, terapia hrou, zásady medicínskej komunikácie

47. Psychologická problematika seniorov

Definícia gerontopsychológie, telesné a psychické zmeny, kvalita života, zásady medicínskej komunikácie

48. Vitálne ohrozený chorý, umieranie a smrť

Definícia tanatológie, paliatívna medicína, fázy umierania, psychické potreby umierajúceho, zásady medicínskej komunikácie pri hovorení negatívnych informácií

Literatúra

Základná: Prednášky

Chylová, M., Peštová, L. Psychológia v medicíne. Košice, LF UPJŠ 2019

Odporúčaná:

Ayers S., de Visser R. Psychologie v medicíně. Praha, Grada 2015

Vymětal J. Základy lékařské psychologie, Praha, Portál 2003

Zacharová E. Zdravotnícka psychologie, Praha, Grada 2007

Kratochvíl S. Základy psychoterapie. Praha, Portál 2002

MKCH-10. Duševní poruchy a poruchy chování. Praha, Psychiatrické centrum 1996

Heretik A., Heretik A.jr. a kol. Klinická psychológia. Nové Zámky, Psychoprof 2007